

Commissie Financiën en Algemene Zaken

Conceptverslag commissievergadering Financiën en Algemene Zaken van 19 augustus 2020

Aanwezig: de heren Sinnema (voorzitter), Batelaan (portefeuillehouder) Blaauw, Bruning, De Graaf, Paapst, Visser en de dames Beuling en Ten Have
de heer Bolding, controller (secretaris) en mevrouw Ampak, bestuurs- en managementassistent (verslag)

Afwezig:

1. Opening

De heer Sinnema opent de vergadering van de commissie Financiën en Algemene Zaken (FAZ) en heet eenieder welkom.

2. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

3. Verslag vergadering d.d. 10 juni 2020

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. Agenda vergadering algemeen bestuur d.d. 26 augustus 2020

De agenda wordt voor kennisgeving aangenomen.

5. Aanpassing reglementen van orde

De heer Bruning geeft naar aanleiding van het bestuursvoorstel; Evaluatie; punt 1. aan dat dit punt zijns inziens goed is verwoord.

De heer Paapst geeft aan dat de tekst in het bestuursvoorstel; Evaluatie; punt 10. anders beschreven is dan besproken is in het overleg tussen de fractievoorzitters, de dijkgraaf en de secretaris-directeur. Zijns inziens was bedoeld dat de inhoudelijke discussie die in het dagelijks bestuur wordt gevoerd in beslotenheid plaatsvindt. De argumenten die aan bepaalde besluiten ten grondslag liggen zijn niet voor de openbaarheid en niet interessant voor het algemeen bestuur. Omdat de dagelijks bestuursvergaderingen in beslotenheid plaatsvinden en daar iets tegenover te stellen is er de plicht dat besluitenlijsten openbaar worden gemaakt. Naar aanleiding van de besluitenlijst kunnen wel degelijk

vragen worden gesteld door de leden van het algemeen bestuur tijdens vergaderingen.

De heren Bruning en Blaauw geven aan zich hierbij aan te sluiten.

Afgesproken wordt dat *de heer Paapst* een tekstuele aanpassing bilateraal zal bespreken met de opsteller van het bestuursvoorstel.

De heer Blaauw merkt op dat ook besproken is dat indien algemeen bestuursleden een vraag hebben en graag verdieping/extra informatie zouden willen dit kenbaar gemaakt kan worden aan betreffend dagelijks bestuurslid/portefeuillehouder. Wellicht dat dit ook meegenomen kan worden in de tekstuele aanpassing.

De heer Blaauw heeft een tweetal tekstuele opmerkingen:

Aanpassingen reglementen van orde Audit commissie – bijlage 2; pagina 5, artikel 15.4: “zijn” in plaats van “zij”.

Aanpassingen reglementen van orde Audit commissie – bijlage 2; pagina 5, artikel 16.2; 1e zin: “wordt” in plaats van “worden”.

Bevindingen

De commissie neemt met in achtneming van de gemaakte opmerkingen kennis van het voorstel om:

- in te stemmen met de wijzigingen van de reglementen van orde voor het algemeen bestuur, de vaste commissies en de Auditcommissie en deze vast te stellen met gelijktijdige intrekking van de reglementen van orde van het algemeen bestuur 2017, de vaste commissies 2010 en de Auditcommissie 2010;
- in te stemmen met het instellen van een Agendacommissie zoals beschreven in artikel 3 van het reglement van orde voor het algemeen bestuur 2020;
- kennis te nemen van het gewijzigde reglement van orde voor het dagelijks bestuur 2020.

6. Meerjarenraming 2021-2024

De heer Batelaan licht toe dat getracht is een stabiele stijging tot stand te brengen. Dit lukt, mede door inzet van de algemene reserves. De ambities, investeringen en nodige maatregelen als gevolg van Covid-19 zijn hierin meegenomen.

De heer Blaauw geeft aan dat in de vorige vergadering van het algemeen bestuur een aantal vragen zijn gesteld en het verzoek is gedaan rekening te houden met deze vragen evenals een doorkijk te maken voor de komende 3 jaar. Waar tegenaan gelopen wordt is dat er is uitgegaan van een bepaalde reservepositie op 1 januari 2021. Zijn in deze reservepositie de ontwikkelingen van 2020 en alles wat er nog aan zit te komen verwerkt?

De heer Batelaan antwoordt dat dit, op basis van de huidige kennis en inschattingen, is meegenomen.

De heer Bolding vult aan dat in de tabel in de meerjarenraming (op pagina 18) het bedrag van de voorjaarsrapportage 2020 is verwerkt.

De heer Blaauw vraagt of er rekening is gehouden met het eventueel niet ontvangen van dividend tot 1 januari 2021.

De heer Bolding geeft aan dat het uitkeren van dividend is opgeschort tot een beslissing in het najaar 2020. Op dit moment zit er nog een bedrag van € 700.000,- aan te ontvangen dividend in de begroting. Mocht de Nederlandse Waterschapsbank alsnog besluiten nog geen dividend uit te keren, dan betekent dit een tekort van € 700.000,-.

Gevraagd wordt of er rekening is gehouden met de reservering die nog moet komen voor APPA.

De heer Bolding geeft aan dat het antwoord in een kader in het verslag wordt opgenomen.

Conform de regelgeving zijn de toekomstige lasten van voormalig bestuur en personeel opgenomen in een voorziening. De jaarlijkse kosten worden rechtstreeks ten laste van deze voorziening gebracht. Jaarlijks wordt de benodigde hoogte van deze voorziening herberekend. Een eventueel tekort of overschot wordt in de jaarrekening ten laste of ten gunste van de exploitatie gebracht.

De heer Blaauw vraagt of rekening is gehouden met de gemaakte kosten naar aanleiding van de droogte van de afgelopen periode (zoals de inzet van pompen).

De heer Bolding antwoordt dat dit niet het geval is. De meerjarenraming was al gereed op het moment dat de droogteproblematiek speelde. Deze kosten worden in de najaarsrapportage opgenomen.

Met betrekking tot de lastenstijging voor watersysteembeheer van 3,2% is een aantal vragen gesteld en opmerkingen gemaakt. Deze zijn uitvoerig besproken:

- Is de lastenstijging te verklaren ten opzichte van de afspraken uit het coalitieakkoord? Heeft het dagelijks bestuur afwegingen gemaakt bij alle punten uit het coalitieakkoord? (*mevrouw Beuling*)
- Gevraagd wordt of het dagelijks bestuur de komende maanden wil kijken naar eventuele mogelijkheden om toch tot een stijging van de afgesproken 3% in plaats van 3,2% te komen. (*de heer Paapst*)
- Opgemerkt is dat het coalitieakkoord het uitgangspunt is en geen regel moet worden. Is er goed gekeken en geprobeerd (substantiële bezuinigingen) om op een lager percentage uit te komen? Hoe wordt met alle onzekerheden omgegaan? Er moet nadrukkelijk gekeken worden naar het investeringsschema, prioritering, tijdspad, etc. (*de heer Sinnema*)
- Kunnen de andere ambities uit het coalitieakkoord onder de loep kunnen worden genomen? (*mevrouw Beuling*)

De heer Batelaan licht toe dat getracht is de stijging zo laag mogelijk te houden met in achtneming van de afspraken uit het coalitieakkoord en de huidige ontwikkelingen. Er is gekeken naar een gezonde financiële huishouding en het stabiel houden van de lastenstijging. *De heer Batelaan* geeft aan de genoemde punten en verzoeken mee te nemen richting het dagelijks bestuur.

De heer Bruning geeft aan dat, gelet op de onzekerheden en vragen die er zijn met betrekking tot de lastenstijging van 3,2%, het belangrijk is een goed beeld te kunnen vormen. Een tussentijdse rapportage van het Noordelijk Belastingkantoor (NBK) is in deze dan ook gewenst. De hem laatst bekende informatie dateert uit het voorjaar van 2020.

De heer Batelaan neemt deze opmerking mee richting betreffende portefeuillehouder.

De heer Blaauw geeft aan dat in plaats van antwoorden op vragen in kaders in het verslag het zijns inziens gewenst is om de voorjaarsrapportage uit te breiden met een aanvullend verslag met daarin de huidige informatie, inschattingen, alle gestelde vragen en toelichtingen hierop en een nieuwe reservepositie op basis van de voorjaarsrapportage zodat er een helder beeld voorligt.

De heer Paapst merkt op de behoefte aan extra informatie te delen maar stelt voor de wijze van verslaglegging van de commissies niet te veranderen en niet ad hoc een separaat uitgebreid document op te stellen. *De heer Sinnema* vult aan dat mocht bij behandeling van de meerjarenraming in het algemeen bestuur blijken dat nadere informatie gewenst is dat dat op dat moment aan de orde komt.

De heer Bolding geeft aan dat de organisatie dezelfde vragen heeft als de commissieleden. De bedoeling van de meerjarenraming zoals voorligt is om kaders te geven aan de samenstelling van de begroting. Uit de discussie blijkt dat er een aantal kritische punten wordt meegegeven. Geprobeerd wordt de vragen in de najaarsrapportage zo veel mogelijk te beantwoorden, met in achtneming van de kennis op dat moment. Die elementen worden ook gebruikt om in de begroting te verwerken.

De heer Visser vraagt naar aanleiding van het bestuursvoorstel; AB-voorstel (pagina 1) een toelichting inzake punt 3. Uiterste terughoudendheid betrachten waar het gaat om aanspraak te maken op compensatiegelden van het Rijk voor de gevolgen van de coronacrisis.

De heer Batelaan licht toe dat waterschappen een eigen belastingstelsel hebben. Provincies en gemeenten zijn afhankelijker van het Gemeentefonds en dergelijke en worden op meerdere vlakken geraakt door de coronacrisis. In Unieverband (Unie van Waterschappen) is besproken dat het geld meer nodig is bij gemeenten en dat, zolang het mogelijk is, er geen aanspraak zal worden gedaan op de compensatiegelden van het Rijk.

De heer De Graaf merkt op het een goed navolgbaar document om te lezen te vinden en vraagt naar aanleiding van het bestuursvoorstel; Realisatie van ambities en opgaven (pagina 4/5) of problemen en/of vertragingen van samenwerkingsprojecten met andere partijen worden toegelicht in de najaarsrapportage.

De heer Batelaan antwoordt dat als dit zich voordoet dit inderdaad in de najaarsrapportage wordt opgenomen. Mochten er tussentijds dermate grote problemen/vertragingen zijn dan wordt het algemeen bestuur hier eerder van de op hoogte gesteld.

De heer Blaauw vraagt naar aanleiding van het bestuursvoorstel; Financiële gevolgen coronacrisis (pagina 6/7) of rekening is gehouden met de verhoging van kwijtschelding in 2020.

De heer Bolding antwoordt dat hier geen rekening mee is gehouden en dat dit zo nodig terugkomt in de najaarsrapportage.

De heer Blaauw vraagt naar aanleiding van het bestuursvoorstel; Financiële gevolgen coronacrisis (pagina 6/7) of er rekening is gehouden met het feit dat er minder aan zuiveringslasten kan worden doorberekend aan bedrijven in 2020.

De heer Bolding licht toe dat in de meerjarenraming 2021-2024 een inschatting is gemaakt waarbij rekening wordt gehouden met faillissementen. De vraag is of die op dit moment ook al spelen. Mocht dat zo zijn dan wordt daar bij de najaarsrapportage een nadere inschatting van gemaakt.

De heer Blaauw merkt naar aanleiding van het bestuursvoorstel; Financiële gevolgen coronacrisis (pagina 6/7) op het vreemd te vinden dat er op dit moment nog geen informatie is van het NBK met betrekking tot de gevolgen van het later vesturen van nota's en incasso's. Is er bij het waterschap rekening gehouden met het feit dat er eventueel minder belasting wordt geïnd?

De heer Bruning vraagt naar aanleiding van het bestuursvoorstel; Financiële gevolgen coronacrisis (pagina 6/7) waar de impact van de stijging van kwijtschelding en daling van het aantal v.e.'s op is gebaseerd.

De heer Bolding geeft aan dat dit is gedaan door rekening te houden met extra kwijtscheldingslasten en het verlagen van het aantal v.e.'s dat kan worden opgelegd. De verwachting is dat een eventuele faillissementenstroom pas halverwege volgend jaar op gang komt. Hoe groot en hoe lang dit zal zijn, is niet te zeggen. Er wordt rekening mee gehouden en het is een risico, maar hoe groot het is is niet te zeggen. *De heer Batelaan* merkt op dat op basis van de informatie van het NBK, gesprekken met de Unie van Waterschappen en buurwaterschappen een inschatting is gemaakt wat betreft de effecten van de coronacrisis.

De heren Bruning en Paapst vragen naar aanleiding van het bestuursvoorstel; Personeelslasten (pagina 7) hoe reëel de stijging van 3% is met betrekking tot de huidige maatschappelijke druk. Tevens wordt nadere informatie gevraagd over de duur/looptijd van de CAO-afspraken.

De heer Batelaan zegt toe dat een toelichting in een kader in het verslag wordt opgenomen.

<p>Voor de jaarlijkse stijging van de salarissen en sociale lasten is voor 2021 cijfermatig uitgegaan van een CAO-stijging van 2,5%. Samen met de reguliere loonrondes etc. stijgen de personeelslasten dan in totaal met ca. 3%. Voor 2022 t/m 2024 is uitgegaan van een stijging van 3%. Met dit percentage kunnen naar verwachting reguliere ontwikkelingen, zoals aanpassingen in de sociale lasten (o.a. sociale- en pensioenpremies) en de verhoging van de salarissen (cao-uitkomsten) worden gedekt. Het</p>
--

nieuwe pensioenakkoord en de uitwerking die daarop volgt zal van invloed zijn op vorenstaande items en daarmee op de premiestelling. Gelet op de vele onzekere factoren wordt er bij de meerjarenraming van uitgegaan dat een premieverhoging is op te vangen binnen de reguliere CAO-stijging. Naar verwachting zal deze, met in acht name van de coronacrisis, terughoudend zijn.

De huidige CAO loopt tot en met 31 december 2020. Momenteel wordt gewerkt aan een nieuwe CAO per 1 januari 2021.

Een aantal leden van de commissie (*de dames Ten Have en Beuling en de heren Paapst en Sinnema*) vraagt naar aanleiding van het bestuursvoorstel; Personeelslasten (pagina 7) nadere achtergrondinformatie inzake de afspraken over de solidariteitsbijdrage van de andere waterschappen inzake de extra fte's voor muskusrattenbeheer en waarom de keuze is gemaakt om nu de extra fte's in te zetten. Tevens wordt gevraagd of de gemaakte afspraken goed zijn geborgd.

De heer Batelaan antwoordt dat een toelichting in een kader in het verslag wordt opgenomen.

De nieuwe strategie gaat uit van het terugbrengen van het aantal muskusratten naar nul in het binnenland. Om instroom vanuit Duitsland te beperken is extra capaciteit nodig in de grensregio's (zoals beschreven in het AB-voorstel van 27 februari 2019). Er is afgesproken dat alle waterschappen deze extra kosten om de grens te dichtten gaan dekken. Er zal dus enige vorm van een solidariteitsbijdrage komen. Over de vorm (verdeling en startdatum) is momenteel overleg gaande. Dit wordt verder uitgewerkt door de landelijke projectgroep en naar verwachting wordt in het voorjaar van 2021 een voorstel behandeld in de landelijke Commissie Muskusrattenbeheer (CMB) van de Unie van Waterschappen.

Er is besloten om deze 4 fte nu in te zetten, omdat deze noodzakelijk zijn om de doelen van de nieuwe strategie te behalen (zoals beschreven in het AB-voorstel van 27 februari 2019). Deze strategie leidt tot minimale schade aan waterkeringen, oevers en infrastructuur zoals wegen en spoorwegen.

Hierbij is tevens in de ledenvergadering van de Unie (juni 2019) de afspraak gemaakt dat de waterschappen de uren zouden consolideren op het niveau van 2019 en geen urenverminderingen gaan doorvoeren tot de doelstelling "terugdringen tot de grens" is bereikt. Verwacht wordt dat wij hier landelijk tussen de 10 en 15 jaar voor nodig hebben.

De heer Bruning vraagt naar aanleiding van het bestuursvoorstel; Dividendopbrengst Nederlandse Waterschapsbank (NWB) (pagina 7/8) waar het bedrag van € 1 miljoen op is gebaseerd.

De heer Batelaan antwoordt dat de NWB in gesprek is met de toezichthouder (ECB) over het belang van het uitkeren van dividend (lasten voor de burger zo laag mogelijk houden).

De heer Paapst merkt op dat strikt genomen deze maatregel (het niet uitkeren van dividend) niet voor banken zoals de NWB geldt. Het is zijns inziens dan ook van belang dat de positie van waterschappen helder voor ogen moet worden gehouden.

De heer Batelaan geeft aan dat de NWB heeft besloten het advies van de ECB op te volgen en in gesprek te treden.

De heer Bruning merkt naar aanleiding van het bestuursvoorstel; Tarieven/belastingbetalers (pagina 10 t/m 12) op dat zijns inziens de verdeling naar aanleiding van de Kostentoeedelingsverordening (KTV) een bredere discussie waard is. Het gaat om wie er baat bij heeft, moet betalen. Waarom is al een kleine richting gegeven in het voorstel?

De heer Batelaan licht toe dat het een technische exercitie betreft. Op dit moment wordt onderzocht of de technische informatie klopt ten opzichte van hetgeen wordt opgelegd.

De heer Bruning geeft aan dat het belangrijk is om, gelet op de huidige maatschappelijke ontwikkelingen en veranderingen (zoals bijvoorbeeld zonneparken, verschuiving van landbouw naar natuur, etc.) te kijken of de basis van de KTV nog wel reëel is.

De heer Bolding merkt op dat gemeenten (als bronbestandhouder) de WOZ-waarde bepalen aan de hand van grondslagen en afbakeningsregels van de Waarderingskamer. Het waterschap is verplicht om de informatie die daaruit voort komt te gebruiken. Hieruit vloeit een aantal verschuivingen voort waardoor gekeken moet worden naar het reële grondgebruik en hierop de kosten te baseren.

De heer Sinnema vraagt of er overleg is met andere waterschappen en de Unie van Waterschappen over de onevenwichtigheid van aanslagen en de constatering dat aanpassing nodig is. Het is immers een landelijk probleem. En heeft het dagelijks bestuur nagedacht over de wijze waarop hier mee omgegaan moet worden?

De heer Batelaan antwoordt dat het dagelijks bestuur hier inderdaad over na denkt en overleg met andere waterschappen en in Unieverband heeft. Zodra de resultaten van het onderzoek bekend zijn, zal het algemeen bestuur hiervan op de hoogte worden gesteld.

De heer Sinnema vraagt of er vanuit gegaan mag worden dat wat hier gesignaleerd wordt goed bediscussieerd wordt en dat aan de hand van die achtergronden er dit jaar voorstellen richting het algemeen bestuur komen?

De heer Batelaan geeft aan dat het waterschap afhankelijk is van de Waarderingskamer en gemeenten met betrekking tot WOZ-waarden. Dit wordt in Unieverband opgepakt.

Mevrouw Ten Have vraagt wat de tijdsplanning is.

De heer Bolding geeft aan dat het onderzoek in de afrondende fase is. Als op basis hiervan besloten wordt de KTV aan te passen zal dat dit jaar aan het algemeen bestuur worden voorgelegd en daarmee de basis vormen voor de begroting 2021. De belastingheffingen zullen, als er verschuivingen zijn, dan in 2021 meer op basis van de werkelijkheid plaatsvinden. In december 2020 vindt dan vaststelling van de heffingen en behandeling van de begroting 2021 in het algemeen bestuur plaats.

Mevrouw Beuling merkt op het positief te vinden dat er onderzoek wordt verricht, dat het tijdsbestek helder is en vraagt of het onderzoek alleen door Hunze en Aa's wordt uitgevoerd of samen met andere waterschappen?

De heer Batelaan antwoordt dat het onderzoek alleen door Hunze en Aa's wordt uitgevoerd.

Mevrouw Beuling vraagt naar aanleiding van de Meerjarenraming (MJR) 2021-2024; Bijlage 1.

Meerjaren-investeringschema (MJI) 2021-2024; Categorie C (pagina 32) een toelichting inzake de verhoging van de C-kredieten #692 ten opzichte van 2019 gevraagd (van € 250.000,- naar € 550.000,-).

De heer Batelaan zegt toe dat een toelichting in een kader in het verslag wordt opgenomen.

Dit bedrag (€ 300.000,-) is verplaatst vanuit het exploitatiebudget (afname) naar de C-investeringen (toename), aangezien deze kosten een meerjarig nut dienen. Dit is aangegeven in de najaarsrapportage 2019 en de begroting 2020.

Onderstaande tekst is afkomstig uit de najaarsrapportage 2019:

23. Onderhoud kaden (voordeel € 300.000,-)

Dit betreft het budget voor het herprofilen van boezemkades. Hiervoor is reeds geld opgenomen in de MJI. Dit betreffen namelijk werkzaamheden die leiden tot een meerjarig nut, waardoor hier ook op afgeschreven dient te worden. Dit budget zal de komende jaren overgeheveld worden vanuit de exploitatie naar de MJI. Het voordeel in de exploitatie bedraagt € 300.000,-.

Mevrouw Beuling vraagt naar aanleiding van de Meerjarenraming (MJR) 2021-2024; Bijlage 1.

Meerjaren-investeringschema (MJI) 2021-2024; Categorie C (pagina 32) een toelichting inzake de oorsprong van de bijdragen aan gemalen en kanaal (#864, #865 en #866).

De heer Batelaan antwoordt dat het hier afspraken uit het Waterakkoord betreft.

De heren Sinnema (als voormalig portefeuillehouder) *en Bolding* lichten in het kort de totstandkoming en het doel van het Waterakkoord toe. Genoemde bijdragen betreffen een nadere uitwerking van de gemaakte afspraken uit het Waterakkoord.

Mevrouw Beuling vraagt waarom het pas nu in de meerjarenraming is opgenomen.

De heer Bolding licht toe dat het Waterakkoord eind 2018 is opgesteld en in 2019 heeft onderzoek naar de technische staat van kunstwerken plaatsgevonden.

Bevindingen

Er is binnen de commissie brede zorg wat betreft de onzekerheden in de meerjarenraming als gevolg van de coronacrisis. De commissie neemt met in achtning van de gemaakte opmerkingen en gestelde vragen kennis van het voorstel om:

- in te stemmen met de meerjarenraming 2021-2024;
- de belastingtarieven 2021 eventueel te baseren op een herziene kostentoedelingsverordening;
- uiterste terughoudendheid te betrachten waar het gaat om aanspraak te maken op compensatiegelden van het Rijk voor de gevolgen van de coronacrisis.

7. Rondvraag

Er wordt geen gebruik gemaakt van dit agendapunt.

8. Sluiting

De heer Sinnema sluit de vergadering en dankt eenieder voor zijn/haar inbreng.

Gewijzigd/ongewijzigd vastgesteld in de vergadering van 16 september 2020.

Jans Bolding,
secretaris

Hilbrand Sinnema,
voorzitter